

ШАҒАР ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Дөңгелек үстел тақырыбы – рухани жаңғыру

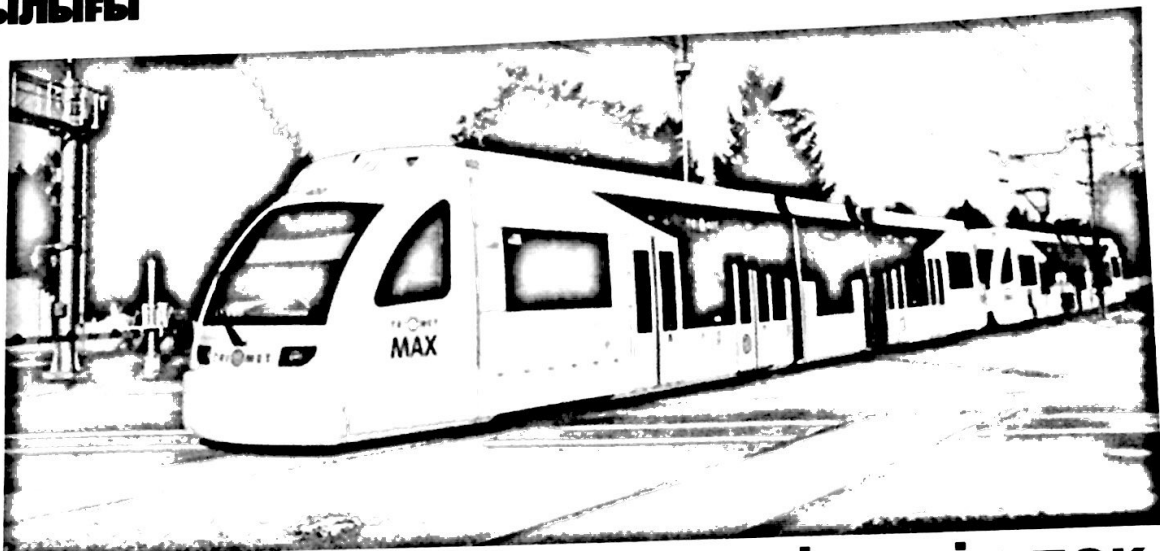
Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласында әлемдегі қазіргі жағдайлар ескеріле отырып, еліміздің әлемдегі ең дамыған 30 елдің қатарына қосылуды мақсат етуіне қажетті болашақ даму бағдарын айқындайтын жайлар жан-жақты айтылған. Бұл – еліміздің жаңа идеологиялық бағытын қалыптастыруға бет алуымыздың негізгі нышаны. Елбасының осы мақаласына байланысты өз ойларын білдіру мақсатында Қазақ Ұлттық университетінің «Әлеуметтану» мамандығының I-курс студенттері мен әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасының оқытушылары И.Сарыбаева, С.Дүйсенова, А.Сұлтанова дөңгелек үстел басында бас қосты.

Болашақ әлеуметтанушылар Елбасының қазақ халқының ұлттық ерекшелігін, салт-дәстүрі мен мәдени мұрасын сақтай отырып, қазіргі заман көшпін калмауға, жаңашылдыққа үйенділігін ерекше бағалады. Елбасының «Біріншіден, ұлттық код, ұлттық мәдениет сақталмаса, ешқандай жаңғырту болмайды. Екіншіден, алға басу үшін ұлттың дамуына кедергі болатын өткеннің керітартпа тұстарынан бас тарту керек», – деуінің өзі ұлттық дамуымыздағы санамызды кемелдендіруге бағыттайды. Ұлттық мәдениетімізді сақтау ұлттың болашағын анықтайды, – дейді студент Әлішер Танатаров өз пікірінде. Оның айтуынша, Ұлт Кеңесшісі көтеріп отырған «Туған жер» бағдарламасы – бүгінгі күннің ең өзекті мәселесі. Адамдардың, оның ішінде жастардың бойындағы ұлтқа, елге деген отансүйіштің қасиетті дамытуға иіп ықпалын тигізгені анық. Елін, жерін, ұлтын сүйетін азамат ана Отаны үшін аянбай еңбек етіп, бар қабілеті мен күш-жігерін, білгі мен біліктілігін ұмсайтынын айтса, «Қазіргі заманғы технологияны, коммуникацияны игеру үшін қазақ тілін латын қарпіне көшіру болашақ ұрпақтың манауи көшпен қалмай, әлемдегі жаһандану үсінеіне қлесуіне қажетті іс-шара деп айтуына болады. Болаңдық саналан құтылуудың ы ретінде де қарауға болады, – деп Әйгерім Һосарова өз ойын ортаға салды.

Сонымен қоса, студент жастар рухани ғырудағы бөсекке қабілеттілік, прагматизм, ұлттық бірегейлікті сақтау, білімнің анат құруы, дамудың эволюциялық жолы, а ашықтығы секілді мақсаттарға қол күзудің маңызына да назар аударды. Әсіресе, Елбасының «Жаңа гуманитарлық білім» жобаларын еге асыруға қатысты ұсынысты олардың іше қолдайтындықтарын байқатты. Әлемнен озық деген 100 оқулығын қазақшаға ауу жобасы жастарға жаңа сапалық деңгей беруді қамтамасыз ету мен гуманитарлық саладағы білімді арттыруда, ғылым мен саласына тың серпін беріп, әсіресе, ет жастардың әлемнің озық білімімен тауына мүмкіндік беретіндігіне сенімді.

Ә.ОМАРОВА,

ҚазҰУ әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасының аға оқытушысы.

Алматыда жеңіл рельсті көлік тек 4,5 жылдан кейін жүреді

Құттыбек АЙМАХАН

Бұған дейін хабарлағанымыздай, биылдан бастап Алматы көшелерінде электрлі автобустар жүретін болды. Шаһардың Алатау ауданы индустриалды аумағында орналасқан кәсіпорында құрастырылған бұл электроавтобустар биылғы алғашқы жарты жылда көшеге шығуы тиіс-тұғын. Әрине, әуелгі кезде бұл қоғамдық көліктер сынақтан өткізіліп, техникалық мүмкіндіктері сараланатын болған. Сосын, электрөкіліктің қуаты қанша жерге жететіні, жолда жүру жылдамдығы мен қауіпсіздігі тексерілетін болып белгіленген. Бұл ретте, мамандардың айтуынша, электрлі автобустар бағытқа шығар кезде – таңертеңгі уақытта қуаттандырылып, содан кейін барып жолаушылар игілігіне пайдаланылмақ көрінеді.

Осыған байланысты «Алматыэлектрөкілік» ЖШС-нің басшысы Ризван Цинаев «Алғашқы кезде электрөкіліктер бұрынғы трамвай депосында қуаттандырылатын болады. Ал оларды толық қуатында жұмыс істеуге қосу үшін алдымен қажетті инфрақұрылымның қай жерде салынатыны шешілуі тиіс. Дегенмен, қазірдің өзінде ток күшімен қуаттанған электроавтобустардың 70 шақырымға дейін жүре алатындығы белгілі болып отыр. Соған қарай, электр қуатымен қуаттандыратын арнайы стансалары бар соңғы аялдамаларды қай жерлерге салу мәселесі ойластырылып жатыр» деп атап өткен болатын.

Демек, мегаполисте электрлі көліктер жуық арада іске қосылған күннің өзінде, олардың толық жүруі жыл аяғына дейін созылып кетуі мүмкін. Міне, осы ретте

жақында шетелдік сарапшылардың қатысуымен Алматы қаласындағы электрөкіліктердің дамуын талқылаған жиында Халықаралық қоғамдық көліктер одағының мамандары шаһарда басталған іске оң бағаларын бере келіп, соңғы кездері жиі айтылып жүрген жеңіл рельсті көліктерді алматылықтар тек 2021 жылдары ғана қолдана алатынына тоқтам жасады. Әрине, бұл уақыттың тым көп екенін атап өткен олар, бәрібір Алматы экологиясын жақсарту үшін осындай жеңіл рельсті көліктерді жылдам іске қосу керектігін айтады. Әйтпесе, қаламыз жақын жылдары көлік тығыннан көз аша алмай қалуы мүмкін екен. Сондықтан да сарапшылар жеңіл рельсті көлік жобасына тоқтала келіп, оның бір вагонының өзі 450 автокөлікті алмастыра алатынын атап өтті. Және ол басқа көліктерге қарағанда, анағұрлым қауіпсіз екен. Сол себепті шаһарда 2010 жылдан бері қозғалып келе жатқан бұл мәселені тез арада қолға алу керектігін тілге тиек етті.

Жалпы, Алматыда электрлі көлікті дамытудың мәні орасан зор. Бұл ретте, әсіресе, бүгінде жеңіл рельсті көлікке баса мән берілуде. Бірақ, бұл жобаны жүзеге асыру тым қымбат екен. Өйткені, бұған дейін жоба бойынша жеңіл рельсті көлік жолының ұзындығы 22,9 шақырымға созылып, ол тәулігіне 60 мыңдай жолаушыны таситыны айтылып жүрген. Осы тұрғыда жоба кеңесшісі Гвидо Бруггеман «Жеңіл рельсті көліктің пайдасы болашақта өте зор болмақ. Өйткені, 2022 жылға қарай Алматыда көлік қозғалысы өте қатты қиындап кетеді деген болжам бар. Сондықтан да қала тұрғындары 1-1,5 сағат уақытын жолға

жұмсайды. Бұл ретте жеңіл рельсті көлік осы мәселені шешудің бірден-бір онтайлы жолы болар еді. Оның үстіне жеңіл рельсті көліктің көшедегі кептелісті азайтып, қоршаған ортаға пайдасы тиетіні де бесенеден белгілі. Сондықтан, жобаны көп ойланбай іске асыруға жылдам кірісу керек» деп өз ойын білдірді.

Сөйтіп, шаһарда жеңіл рельсті көлік жобасын қолға алу өте өзекті мәселе бола бастаған. Соның ішінде, отандық мамандар жеңіл рельсті көлік депосының болашақта Алатау индустриалды аумағында орын тебетіндігін нақты айтып отыр. Содан кейін бұрынғы трамвайлар орнына іске қосылатын жеңіл рельсті көліктер өз бағыты бойынша Момышұлы – Төле би – Павлодар көшелері мен Астана алаңын қиып өтіп, Райымбек даңғылына келіп тірелетін көрінеді. Ал осыған байланысты экологияға ешқандай залал келтірмейтін 36 бірлік қоғамдық көліктің алыну керектігі сөз болғанын естіп, қуанып қалғанбыз.

Қорыта айтқанда, бұл жоба Алматы қаласы Жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы басшысының орынбасары Талғат Қосжановтың айтуынша, мемлекет пен жеке кәсіпкерлер көмегімен жүзеге аспақ екен. Бұл ретте олар бірлесе уағдаластық жасап, мемлекет кәсіпкерлерге 80 пайыз қарыз беріп, қалғанын ол өз қалтасынан төлейді дейді. Міне, осыдан кейін барып айтыла-айтыла өбді жауыр болған жоба іске қосылады екен. Бірақ, қашан? Алматылық тұрғындар ден сарғая күткен жоба қашан басталады? Бұны да айтуға ойланатын болдық. Өйткені, халықты қашанғы алдай береміз?

ОРТТЫ СҮЙЕТІН АЛМАТЫ ТҮРҒЫНДАРЫМЫЗ

Я ЕСКЕНДІР

Ескен жылдан астам тарихы бар Жетісу ауданының әрбір күні дүбірге күйін көзі ашылып, тіршілік бұсаңған тұста аудандық еріккерлер

отырған шара балабақша өміріндегі күнделікті жұмыстарымыздың бірі. Соған қарамастан, ата-аналарымыз

БЫЛҒАРЫ ҚОЛҒАП ШЕБЕРЛЕРІ ШЫҢДАЛЫП КЕЛЕДІ